

**KRVAVÝ
KOLENO**

—

Sylva Fischerová

Hledáte místo, kde...

... můžete celý den studovat nebo pracovat?

... seženete knížku pro zábavu, do školy, k poučení?

... stahujete e-knihy, posloucháte hudbu, tisknete 3D?

... osobně potkáte české i světové autory?

... můžete zajít na koncert, filmy artové i 3D?

Právě jste ho našli!

Městská knihovna v Praze

43 poboček, **3** pojízdné knihovny, **4 000** akcí ročně,
2 000 000 dokumentů, **60** Kč za registraci

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.e-knihovna.cz

www.facebook.com/knihovna

Krvavý koleno

Sylva Fischerová

Znění tohoto textu vychází z díla [Krvavý koleno](#) tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Petrov v Brně v roce 2005. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

§

Text díla (Sylva Fischerová: Krvavý koleno), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uved'te autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 20. 8. 2021.

OBSAH

<i>Bojujíte proti zlu</i>	7
I.	8
V krvavém snu slov	9
Brána osvětlení	10
Stroj světa	11
Neznáme tvar citů	12
Já, jako všichni	14
Co je člověk	15
Svět je plný květin	17
Cesta nikam	19
Chleba není — však kdo?	20
Slepci	22
Jsou dny kdy neumím žít	23
Náhly pocit	25
Obrazy vycházejí z jediného bodu	26
II.	28
Mezi ikonami palčivých otázek	29
Vajíčka a noviny a káva	31
Jazyk je cizí slovo	33
Houpačka v hlubinách chaosu	34
A přece se hýbeme dopředu, dozadu, do stran	36
Trajekt Livorno–Sardínie	38
Bílé kosti světa	40
<i>Čas není spád, nýbrž pád</i>	42
Krvavý koleno	44
Jsou dušičky	45
Kde?	47
Faraónova dcera	49
Kdo dělá dějiny?	50
Králík hoplík	52

Pláň Pravdy	53
Epizoda.....	55
Svatá komedie	56
Musíš vést ty ovečky	58
Kolotoč	60
Měsíční polívka	62
Řím.....	63
Ediční poznámka	64

*Bojujíte proti zlu
které rozpoznávali v sobě
bojujíte proti sobě
a vyčerpání bojem
ale neměli se kam vrátit
čas, do kterého by přestoupili, zmizel
Stáli ověšeni nemožnými úkoly
na místě, které nemohlo být,
a přece právě to bylo jejich místo
a o něm
měli vydat svědectví*

I.

V krvavém snu slov

Už je to natvrdo a nedá se to vzít zpátky.
Všechno jde přímo a nevrhá stín,
takže ztrácí se člověk,
stín stínu, stín ve snu, sen stínu...

Čas se zužuje, roste jak pyramida.
Cesta k ní je vroubena květy.
Pěvci předzpěvují
 známé příběhy
 s neznámým koncem.

Podává se maso. Co je
 tam nahoře?

Zúžený člověk
zobojkovaný svými volbami
lapá po dechu,
stoupá v komoře z darů a lží a nedospaných rán,
 z lásky.

Všechna jeho Já z něho padají.
Háže je po těch druhých. Co je
tam nahoře? Co je
tam dole? Slyší
svůj příběh, oblouk svého dechu
vržený do květů,
 do stínu snu květů...

Pozná svůj příběh
 v krvavém snu slov?

Brána osvětlení

Co potom? Držet ztracenou vartu,
nepřiznat porážku, ani kdyby
ti zela do tváře —

to leda údiv!
Údiv nad sebou, že to vydržíš
a že přežiješ —
a nad těmi druhými, kteří v plášti
pozdních chodců
si nasazují znamení svobody

Ale na každém místě je vztyčena
brána osvětlení

a oni
nevidouce a neviděni
procházejí pod zlatými oblouky
sní o duze, duhové ženě se zlatými ústy,
zlatýma nohama
která porazí smrt
a postaví ráj
na povrchu srdce
zatímco uvnitř klečí
modlící se sádrový chlapeček
uprostřed příboje

Na každém místě
je brána osvětlení, uvidět
znamená slepotu, bílou duhu, dívej se
do ní, pak
to přežiješ

Stroj světa

Vyráběli lásku
jako nelásku
ve stroji světa
tedy čekali
až se spustí
stroj milosti
 nekonečné
 věčné

Neznáme tvar citů

Trojúhelník nenávisti,
kruh lásky,
čtverec osudu... neznáme
tvar citů. Ale jejich barvy
malují naše gesta. Žluté závoje prázdná
oblékají rozchod.
Rudá je ona, dáma
s korunou, falešná karta,
kterou tu pohodily děti:
ty jsou modré a běhají
po zahradě
a hledají schované figurky zvířat.

Svět je plný lásky jak balón
a stejně zranitelný,
všechny tvoje životy se v pokoji pomalu
rozloží
v sadu barevných kostek
zapadajících do sebe,
uvnitř malí homunkulové,
rozevřené orchideje,
šátrají, koho by mohly lapit a milovat.
Den přetéká jako zmrzlina
a kostky se zpátky nesloží,
jeden vztyčený
okamžik,
Hirošima, je to Berlín, tisíc
růžových lístků hlohu
se snáší na mrtvolu

a láska dofukuje svět
a někdo pláče
Hirošima, hloh, mrtvý balónek
a pořád někdo pláče

Já, jako všichni

A já, jako všichni, jsem démon, který si sám
chystá zkázu:
sám si vystaví dům
vyzděný plány a vzpomínkami a větrem
a posouvá ruku po vzpomínkách
jako po šachovnici
a šachovnice jím posouvá
jak očima hráčů šachu —

Vítr to všecko rozvane,
i myšlenky, kterými ses obalil
jak masem.
Zbydeš tu ty, beztvará hrouda přirovnání
a se starým alibi, že Poslední soud
bude až zítra.

Co je člověk

*Co mohu vědět?
Co mám činit?
V co smím doufat?*
ptá se člověk, a tak je sám
otázkou

Otázka obalená masem
chodí po zemi,
voní k lentiškovému keři
a hledí na moře
plné ztuhlých kamenných oblud.

Co? Co tedy dnes?
Lapat čas jak rybu? Lapat sebe
nebo tebe?
Čas je fluidum. A čím
jsi odlišná ty —
hmatatelností očí, rukou beroucích
hrnek s kávou,
a znovu očí, co to vidí:
*Oko vysílá svoje světlo a světlo slunce
se s ním prolne, z polibku
žlutý pryskyřník zdvihne svou velkou hlavu.*
Génius
je ustavičná přítomnost.
BYLO ani paměť
sem nemají přístup.
Jako Bůh: mít ustavičně
všecko před sebou.

Sibiř i Saharu, ruku obkrouženou
výčitkou
a kolesové parníky na Mississippi.
Ženy převálcované muži,
muži ženami,
všichni placatí jako perníkové srdce z pouti:
Z lásky.

Co je člověk? ptá se muž
Co je člověk? ptá se žena
obklopeni hermafroditními slimáky
v zahradě rajske.
A hned si odpoví, jenže odpověď
je *out of date* jako starý šek.
Doktor, zedník, zahradník:
otesánci složení ze sady
výkonů,
jak jim závidím každé odpoledne!
Ale ráno nesložený svět
volá své slovo svého boha

Křupnutí rohlíku postaví
babylónskou věž
a z její pece vypadne Kristus,
malá křičící ústa,
vezmu ho do náruče a budu nosit
až do večera.

Svět je plný květin

A proč zlo nevyhraje?
A proč se tolik podobá
tomu, cos miloval?
Co ti dá sílu přežít?

— To láska mate,
bere si těla a masky,
je krev a zrada
a směňuje se za sebe:
a to je trh, přerostlé bílé tuříny,
dřevěné vozíčky, mečíky ze zahrad,
skvělé figuríny žen,
ó tam je všecko!
A tak mění, až vymění —
a srdce pláče, ale pak i ono směněno
vidí, že je nejmocnější
protože nejúskočnější...

A to je podobnost:
jako-člověk
v jako-světě
směněných srdcí,
rudých mečíků
vražených do srdce
Vrazi tiše krácejí ulicemi
květiny nechali v ráně
jdou si na trh pro nové

jejich zabití kráčejí proti nim
a vedle nich a s nimi
svět je plný květin

Svět je plný květin.

Cesta nikam

Mlčíváli jsme v tramvajích
cestou kolem ohrad z vlnitého plechu
sami kolotající drogerie špatných úmyslů
a dobrých nápadů

na cestě Nikam.

Tam stál chrám Techniky

z novinového papíru

s okny z lepenky

s věží ze sirek

s oltářem Industrie odkud se lily

všechny alkoholy —

vzduchem poletovali

Andělé pitvornosti, pili vodku

a přikusovali kadidlo revoluce.

To smrdělo jak konec prázdnin.

Je toto člověk? Je toto Bůh?

Bydlela tam ještě Poezie

lila se z bledých střev města

za ní jsme běhali

smečka zoufalců a čekatelů —

prodrat se průrvou okoličnatého času

konečně za slova, pryč,

tam kde jsi vypálen, vykoupán,

navždy ocejchován

a z cejchu vzlínají

všechny otázky!

Chleba není — však kdo?

Však kdo postaví nová okna
staré katedrály?
Kdo popraví staré století
a jeho běsy
vlající z jeho rohů
z jeho hrobů
jak prádlo poražených?
Století si stavělo tábory a kriminály
jak boudy na zahradě
a za amulet mělo násilí.
Běsi se táhli od Kamčatky přes Berlín
až do Nového Yorku.
Řičeli po sochách a nákolenních gestech,
chtěli moc
pod zlatým sluncem
jako kulatou nekonečnou minci.
Chtěli po ní chodit
pořád dokola.
Kdo řekne: Přestává platit?
Kdo řekne: Ta mince je falešná?
Kdo popraví staré století,
první století bez Boha?
— Ale oni leda Mart'any a Venušany
a houfec ochočených Hejkalů,
jenom ne Boha
a jeho lásku železnou,
jenom ne Boha jako otázku,
když ne odpověď

pro člověka, mistra —
pomahače u smečky makaků...

Kdo popraví staré století?
Je čím dál těžší,
koberec z prostřeleného salónu kam fičí
děravými okny,
barevná mapa násilí: Otesánek
co požral všecko beze zbytku,
bez ohledu na aritmetiku,
tedy lidskost v kabátě —

Jestliže věc je vyslovena, není to lék
ani vykoupení.
Ukázat prstem neznamená nic.
Ale slovo bytuje ve světě
jak barva v růži, a co je svět?
vyšepталý seznam věcí které se rodí
rostou a umírají
v nudné melodii konce?

Když vystřelím slovo ze srdce,
pohne kamenem v egyptské pyramidě —
dokud má růže všechny barvy
dokud třicet šest spravedlivých chodí po světě
a jeden prorok mezi nimi
a ten prorok zakřičí a praskne
porcelánový okov dní
a člověk půjde po jediném tónu houslí
až na kraj okršleku světa, kde usnul
Bůh,
chlapec s popelavými vlásky...

hadřík sebe,
z tebe,
čtverec
kruh
uprostřed na pykané
sedí bůh

Náhlý pocit

Náhlý pocit, že toto vidění světa jako nejasného,
necelého, krutě nespojitého — kam je teprve násilím
implantován smysl, abychom přežili —
je původní a pravé. Osmyslený svět
oplyvající půvaby, načesanými ženami, rozhlednami,
paletou odstínů rtěnky stejně jako kantovskými
rozlišeními
je nadstavbou, úpornou kosmetickou snahou
udělat ze zrůdy krasavce,
svrchovaným malířským aktem, který z nespojitých linií
vytvoří matku sklánící se nad dítětem, Madonu,
jejíž mrtvý syn
má zachránit svět, který je taky na fašírku...

Obrazy vycházejí z jediného bodu

Obrazy vycházejí z jediného bodu
a kladou se za sebou
jako okamžiky.

Je to první den, idea dobra
anebo jenom JEST —
Vlast idej
je vlast lásky,
tam nebo kdekoli.

Jenže oni tomu říkají Metafora,
říkají Nesmíte si to brát
tak osobně.
Celý svět je strašně osobní,
jeho dotazník na mě ráno co ráno
vrhá kýty vzpomínek,
ty žerou čas jak naftu
a řítí se pořád dál, na raketový pohon.

Ale někde je vlast idej
jako vlast lásky,
někde tam bydlím i já: ta, která nikomu
neublížila, čistá
jak ocún, úsměv balón
vykopnutý do nebe,
určený všem.
Porušené stvoření!
Slůvka z katechismů
tu stojí rovně, jsou to

kuželky
a ty mezi nimi musíš projít,
teď jsou z nich oběšenci a
tahají tě za kabát
jsou to tvoji trestanci
a chytají tě za slovo
berou ti slovo
nemáš nic
jsi nemá
Musíš začít znova.

II.

Mezi ikonami palčivých otázek

Mezi ikonami palčivých otázek
a v nejasnosti darů
Jak začít? Které slovo
vybrat?

Je to Bůh —
nebo Dobro —
nebo jenom položit
nohu před nohu
a stoupnout na propast z mlh —

Svět valí před sebou
své haraburdy
a tlačí na srdce jak na míč
Jak dýchat natož
vyprávět?

Žena se zlatými hodinkami na ruce bez prstů
v Petruské čtvrti
chlapeček otloukající
měsíčky mandarinky o nemocniční chodbu
Proč? ptali se ho. Proč, mistře,
se rodí tito mrzáčci,
kteří nikomu neudělali nic zlého?
Je to snad pro hříchy rodičů?
Odpověděl jasně:
To na nich zjeví Bůh
svoje skutky.
A jestli je neukazuje,
můžeme za to my,

lapení v ikoně večera,
kvetoucí oleandr, vazká pochyba?
Nebo se trhlina táhne
napříč stvořením
skrz šiky andělů a čarou
smlouvy —
*Tvoření Boha, byť dokonalé,
musí být nedokonalé, neboť Bůh nemůže
tvořit sebe sama.*

Logiko, ach ty logiko!
Kotli Středozezí, cikádo, která neumí nezpívat,
rajská zahrado oliv, ty nápodobo boha, modlo!
Ty! Ikona Ano, ikona Ne,
dvě děti si hrají
v písku nebe.

Vajíčka a noviny a káva

Vajíčka a noviny a káva
jsou první lží světa,
říkají, že je
v pořádku.

*„Jaký pořádek, když trvá
smilstvo tvé matky
Jezábely a množství jejích čarů?“
řekl Jehú králi Jóramovi,
napjal luk a zasáhl ho
mezi lopatky.*

Jaký pořádek, když každé
ráno je postavena archa
a zvířata se předhánějí
v rychlosti,
loudí peníze, podplácejí Noéma:
Bratříčku pust' mě dovnitř!
Noé je převezen,
archa se potácí po soucitu, po žalosti,
rychlý proud ókeánu pláče
ji vyplivne na pánev k vajíčkám
doprostřed rána
Jak křičí zvířata! Jak se smaží!
Novinky z archy! Kupte!
piští z pánve
a nad tím anděl, nesmířen jako Jehú, volá:
Jaký pořádek?
Noviny tvého srdce

*jsou černé jako noc
a ošklivé jako Medúza!*

Na vlnách soucitné kávy
pluje Noé ránem dál
kolem zdvihajících se rolet krámů
a blouznivých květin
které otevírají zavírají
 své zářivé plátky
a vydechují lítost
kterou je vytapetován svět

Jazyk je cizí slovo

Když je to nejhorší,
jazyk je neskladný a tvrdý, logický
jako adrenalín.
Jako všechna cizí slova.
Jazyk je cizí slovo.
V noci neprodyšné, utěsněné nevírou
jak slámou.
Kdo řekl, že řeč a svět
spolu nesouvisí? Obezdlil se
plotem nespojitých vteřin a
 nemožností, světem rozsekaným jak cibule,
 rozpáleným na pánvi,
 pochoutkou kanibalů?

Jsi horník v dole, musíš odpracovat
všechny ty lichý hodiny,
bloudit budeš dlouho a sám
za řevu dětí a zvířat
kopajících tě vzhůru branou,
vzhůru branou Nového Jeruzaléma.

Houpačka v hlubinách chaosu

Někdy přicházejí mrtví. Vlídňější
než démoni,
opakují že nás milují
míchají vodový guláš
jsoucí i nejsoucí chvíle.
Říkají že nemám
chodit tam za konec, kde bydlí
nehotový svět, kamenicí
každou vteřinou...

Kde cesta je socha cesty,
ze snů a z hořčice a ze slz.
Odkud se sypou
domky z kategorií,
krátký spoj metafory, oči jak kružítko
v tunelu do prázdna,
slova!

*Dítě se houpe na houpačce
uprostřed chaosu.
Chaos je bílý, rumělkově zlatý,
modrý jak pokoj s kolíbkou uprostřed,
pokoj po mrtvém.
Dítě se houpe na houpačce a dobře
se dívá. Za chvíli se zvedne
a půjde se
do kuchyně najíst.*

V kuchyni je chleba s máslem
a hořčicí.

Bydlí tam dětství.
To nejsem já. Někdo jiný
chodil do lednice
ujídat kaviár. Dětství: housenka a motýl,
spojené jen
informací —
a to je detail, král Říše Memorie:
detail působí bolest.
Matko, to my
přicházíme za mrtvými,
kameníme každou vteřinou, jsme
sochy z hořčice, jinak
nemůžeme žít.

A přece se hýbeme dopředu, dozadu, do stran

A proč by to mělo

dopadnout dobře?

Proč bych si měla myslet,

že jsem lepší než kdokoli, kdo tady trpěl

jako zvíře —

ne lepší, ale horší,

a přece pořád

otázka po trpícím tvořícím,

Boží prozřetelnost

prostírá svoje závoje

jako pavučiny.

Bez mé vůle se ti nepohne ani vlas!

řekl

a díval se na chuchvalce vrahů, jak táhnou

přes kopřivy příkazů a zákazů.

Švabachem evangelické bible

totálního předurčení.

Kudy se vejít do svobody?

Jaké slovo je tvoje?

To laskavé, to výsměšné?

Je to příběh, nebo modlitba?

Jsi poskládaná z toho všeho

jako složené oko hmyzu

a svět je stejně zmnohonásobený,

včela se brání

a zabodává do něj

žihadlo.

Zabít! Zabít to všechno, i sebe,

Trajekt Livorno–Sardínie

Slyším slova, jak ke mně
přicházejí, odvážná,
seřazená
jak tahy štětce
anebo lod' razící si cestu
oceánem.

Kapitán věří, že sto metrů před ním
bude moře stejné jako
předevčím, jako včera.

Kapitán věří, že slunce vyjde,
a stevard věří, že čaj v hrnku
zůstane čajem

a nezmění se v kávu.

Nebo v ženu:

plavé vlasy
dopadají na stůl, na ruku
s chloupky, lžičku,
samy míchají čaj,

hosté si protírají oči jak
kajutní okénka, za nimi uvnitř
je vidět bílou tříšť
a z úst padají ryby
dolů na marmeládu.

Nic z toho není moje
nepatří mi ani píd' nebe
ani píd' moře
odvaha sviští vzduchem tak
až mi zvoní náušnice

Bílé kosti světa

Tyhle dějiny
jsou dějiny tebe.
Opakuješ všechny chyby lidstva.
To ty jsi dobývala
chrám Božího hrobu.
Plula jsi na lodích do Nového světa
a přivázela Indiány, papriku
a kávu.

Mávalas praporem
jak socha revoluce.
Nechala jsi děti pomřít na mor.
A pak sis sedla do kouta
a plakala...

To je svět západu: kost na kosti,
kámen na kameni,
hrad.
Rytíř ho dobude, pak
prohraje v kostkách,
půjde do ležení a bude s mnichy pít
kostovou polívku
vyvařenou z bílých kostí světa...
Zapije vínem a zají ovocem,
ovoce bude smutné
jak brána západu
a bude chutnat jako likér z arménských jablek,
jako všechna ta zlatá a zářící

jablka východu
spěchající na pohřeb Řecka,
do kotle Chairóneje.

* * *

Čas není spád, nýbrž pád
z Ano do Ne
z Ne do zeleně —
to čas sčítá hrušky s jablky!

Čas je propad
dolů do nitra duté země
kde duní činy, zločiny otčiny
otloukané o bílé kosti
lidskosti

Čas je přepad
přes okraj ploché země
do kobky vesmíru
kde není ani bufet s pivem a hrachovkou

Čas je jen nápad
sester ctihodných, černých, co utekly
do klášterů ctnosti —
výchovní nápad boha
v kuchyni na věčnosti
A ty, člověče kopřiv, bdi a neumdlévej!
Čas je jen případ a bude zavřen do kriminálu
jara a léta a pozdních podzimů
— ale ty s ním!

A za to dostaneš
půvab toho všeho,
tklivý půvab běhu po zelené trávě
kde roste všelidská zelenina

a humanitní ovoce.
Ty poutník nechce. Hledá
úlomky soch z Kola Štěstěny.
Hledá Iustíci. Malíček Grácie.
Hledá bílé kosti lidskosti —
ach, a po těch doskákat
 jak po panáku
doprostřed vesmíru
kde v bufetu Panenka Maria
 rozdává svatý obrázky
 a nalívá hrachovku
 všem poutníkům i milým mrtvým...

Krvavý koleno

Proč končí verš dřív než stránka?

Co se děje v prostoru za ním?

Vytváří se místo pro nádech, jako když první krok vzhůru
postaví rozhlednu, dobrý výhled po kraji?

Kdo chodí po prázdné stránce?

Množina možností je omezena, ze zasazených
přirozených čísel

rostou stromy, oči toho, kdo čte, bloudí

tím sadem, který má půdorys

Edenu viděného z letadla.

Jenže večer je to komora, ve které bydlí

krvavý koleno

vedle slaniny a babiččiny podprsenky

jako v dětské hře:

jí lidský maso, pije lidskou krev

a leží na ničem.

Jsou dušičky

Génius je

vyseté srdce přírody
ústa chryzantémy
co se usmívají do umírání
zespod, od slunce umrých,
světla zrcadla —

Kupte si svíčky a věnce, žlutou limonádu
a cukrovou vatu!

Jsou dušičky...

A boudy stojí před hřbitovem,
kupujem mrtvým růžovou vatu
a kytky na hrob génia —
hrob času, který si nikdy neuměl
zavázat tkaničky.

Jsou dušičky...

Ale co ti druzí? ti, kterým nepatřil
svět, jen děsivě přesná
výseč, oko skákacího panáka,
z kterého nikdy neuměli vyskočit —
a pili rum a kmínku,
vypili výčepní lihovinu a odpluli k andělům —

Chryzantémy ve váze srkají žlutou limonádu,
jsou dušičky

a já tě prosím, Pane:
Dej, ať ještě jednou
projdu listopadem až k těm hřbitovním boudám
a za ruku s matkou, když otec

už tu není, jemu neseme
květy a věnce a předpokoje srdce,
jež před ním
vysype matka, ta obrubovačka špatných zpráv.
Dej, ať ještě jednou projdu tou cestou
nahoru na hřbitov
a pak už tato minulost
bude jen obrazem
jako dávno opuštěné město
sice se vztyčenými stráněmi domů
a klouzačkami dmoucích se záclon,
ale už bez lidí —
tam, kde teď všichni skřítkci dětských let
vynášejí z podzemí lesklé poklady.

Pak tu budu stát
očištěná jak tuřín
zářivá jako mrkev
a lebka příběhu tu bude vlát
jako lump na provaze
a já
vražená do oka skákacího panáka
uslyším jak prázdko v lebce příběhu
se mi ozývá

Kde?

Daleko na nebi ležel bílý mrak stlučený
z bílých vousů a cukrového rašení, mrak zimnice,
mrak chinin, té horečky pod severním nebem,
muži v kožiších, ženy v kožiších, téměř bez otázek,
smlčení

pod

teplou hladinou žalu, co plave v polévce, polévka stydne,
zmrzlá polévka v bílých vousech, kdo zabil a kdo nezabil,
žal nesrovnaný s hřbitovem, nevylouhovaný hrobníky,
polévka žal, nelze se zeptat,

nad

kterou oblohou je slunce dětsky modré,
pokouřit o dětství, Samuel z vedlejší třídy, baletní
hierarchie
obloh, operní hierarchie barev, zeleně kvetoucí jabloň
s bílými listy, neptat se, pod kterou oblohou se
neumírá, vyhozené

za

hrneček s barevnou polevou odpočívá svědomí,
muži táhnou na lov, MASO MASO, zákeřné domy se
propadají
do země, návraty nejsou, mužové,
vysvobodíme starý příběh zrození, žena a krev,

pod severním nebem muži s vychladlými vousy
nezabíjejí
ženy odcizelé dětmi, jsou zákony, proboha
jaké zákony, všechno

uvnitř, uvnitř.

Faraónova dcera

„Jsem katolička,“ řekla ta prostitutka, nasadila si klobouk
a pokračovala v chůzi

„Jsem silně věřící,“ řekl a odešel

za milenkou

„Jsme malomocní,“ řekl Karel a měl pravdu,
jsme malomocní, ovšem, faraónova dcera prý vešla do

Nilu nahá,

neboť trpěla malomocenstvím,

tam plula ošatka s malým Mojžíšem, natáhla po ní ruku

a v tu chvíli byla uzdravena, s kůží

jak alabastr,

mohly se z ní vyrábět skříňky a fióly a památeční svícny,
které dáváme svatebčanům, aby nezapomněli.

zrezavělý sliny
svý kratochvilný likéry
do hrdla lidem
zauzleným v oblacích sebe
jak poznámky pod čarou,
pod čarou vesmíru
a svobodné vůle,
tedy viny,
mojí jako tvojí!

Králík hoplík

Řekla, že pocit, který ji jímá nad světem
i nad sebou, je vděčnost.

Vděčnost za všechno.

Mlčela jsem, neřekla, že mě jímá

leda údiv, údiv nad tím, že žiju,

zrozená ze sady nepravděpodobných náhod,

setkání na ostří nože a cizí milosti,

která proklouzla dějinami jako myš sýrem,

čili skrze žárlivou prozřetelnost.

A ještě údiv nad tím, že to všechno přežiju, a možná i vás,

tedy údiv na druhou, podle Aristotela počátek

vší filosofie,

která je psaná krví, leštěná nocí, visí

na parapetu okna, papír je ze stažených vnitřností

a celé podbarvuje

hudba neslyšitelného času

a ta tě bere za srdce, vykroucené, strašně bušící,

které občas poskočí jako králík hoplík.

Pláň Pravdy

Kteří z těchto mužů

*byli Platónovými současníky?
Sókratés–Kristus–Buddha–Mohamed.*

Žádný! Nic!

Všichni ho předešli
tam odkud se vylívá
slovo a duch
nepachtili se jako on nad brkem,
ale nad lidmi!

A tak jako vždycky:

pár mladíků dychtivých poznání
nebo spásy
a mudrc nebo prorok
v bílém sloupoví
a slunce jim buší do hlav
a do země.

Obnažuje myšlenky
až na kost,
všechny ty leklé ryby
co ještě včera uměly plavat:

Ano a Ne a Kdo a Co,
celé obžalované bytí
mizí za obzor,
za čáru horizontu –

Tam leží Pláň Pravdy

uvnitř plochy trojúhelníka, kde spočívá všech

*sto osmdesát tři světů,
světy se naklánějí k sobě a vypadá to, jako by tančily,
v prostoru mezi nimi
ideje, formy bytí, bábovky toho, co bylo, je a bude,
mužný kořen JEST*

*křepčí,
obklopeny věčností, ze které
se čas odlamuje ve vrstvách
a odchází k jednotlivým světům
a všechno září,
tady jsme krásu
viděli zářit —*

Pár mladíků

*mezi tesanými ztuhými sloupy
které nemají ani ten milý žlutý
odstín lebek.*

*Hranice obzoru je vždycky o kus blíže
než si myslíme,
o plátek slaniny krájený
rukama šestinedělek.*

Epizoda

I kdyby to všechno mělo být jen
epizodou
výkřikem v dějinách vesmíru

dá se leda stát
s hledím zdviženým
vůči zhůvěřilosti své
i cizí —

jak rytíř Naděje, své Paní,
na balkóně s výhledem
na věčnost

Svatá komedie

Nevkročit
do toho vchodu,
nad kterým je nápis
PORÁŽKA. Nejsm
jateční dobytče,
okamžiky jak mouchy
ze mě uštipují,
mávnu rukou a změním je v jednohubky
a pošlu za tebou.
Není tu cesta, jen nebe
s krucifixy a kuželkami madon,
voní jak perník, celá kuchyň
katolictví, papež drtí pepř, ne,
je to střelný prach
pro středověké obludy z kraje světa,
s tváří místo prsou, o jedné noze,
s čertím kopytem,
to jsou oni,
to jsem já,
ó Vatikáne! Pod sloupořadím chrámu
jíme ryby a krmíme holuby,
vedle v restauracích nad bílými ubrusy
vidličky nabodávají
úsměvy, to cinká, och svatá
delikateso! svatý rybolove!
Poezie je marnivá a škodí bohu.
Záhyby srdce se mi rozprostřely jak plíce
a rozvírají se pořád dál,
ztroskotanci, miláčci, pojd'te!

Za krvavým záhybem je divadelní opona
a vzadu za ní hrají kus,
jsou tam všichni,
Komédie i Pokora,
dokola
do krve
dohola.

a malé lásky
a z dýmajícího mozku, v který se nakonec
proměnilo svědomí.

Kolotoč

A bránu stínu smrti viděl jsi?
Mluvil jsi s démony?
Viděl jsi jejich svítivé obličej,
rudé zuby?
Démoni tančí na lebce snu
která roste ze srdce.
Opustit všecko!
Opustit sebe a najít si
někoho jiného,
svůj obraz v druhém,
lebka vyrůstá z lebky,
je to kolotoč, jako dějiny,
skáčeš z autíčka
na slona
hraje hudba
podává se klobása a cukrová vata.
Sedíš na bílém koníku,
na černém koníku sedíš ty před pěti lety
na kohoutu je ona.
Co na ní vidíš? Prázdna nádoba,
světlé vlasy, světlé oči, světlý
úsměv,
včely se slétly, aby do ní
nakladly med,
tak to se ti líbí? V masce přichází
smrtka,
ne, je to jen maska
smrti,
ale kde je tedy ona?

Všechna naše já obsadila kolotoč
mávají na sebe
žena na milenku, milenec na ženu
staré já na mladé já
děti lidí popkorn
a zmatení démoni pijou grog,
nikdo nechce jít pro brambůrky
tak kdy už bude konec?

Měsíční polívka

Jaroslavu Seifertovi

*Měsíční polívka,
matný žloutek na noční obloze,
slaná žlutá poezie,
to, z čeho žiju*

tady i tam, v tomhle pokoji, kde bydlel básník,
už nemocný, chodil o berlích
a hleděl na rudé světlo továrního komína.
Viděl, že je to maják,
odložil berle, lehl si do postele,
maják, co vede k měsíci,
k čemu to všechno bylo, přemýšlí, a o čem?
Měl jsem si užít víc, nebo míň?
Teď už to nestihne.
Vstane, sedne na komín a vyletí
k měsíci, dá si měsíční polívku, seshora
je to všechno jasné, jako bůh,
člověk rozparcelovaný jak krajina s poli,
slepý cesty, jámy, meze, začne se smát, sůl
ho šimrá na patře.

Řím

A domy víry
jsou čím dál větší
rozvírají se jako květiny
ve věčném ránu — Věčném městě —
Zástupy malověrných
se tlačí před vraty
a pomalu jako špagety
pojídají svůj strach
z tolika otevřených dveří.

Ediční poznámka

Básnická sbírka *Krvavý koleno* vychází z tištěné předlohy, jak ji vydalo nakladatelství Petrov v roce 2005 v redakci Milana Ohniska, jehož redakční poznámku uveřejňujeme v plném znění:

„Nejednotné, zdánlivě nedbalé užívání interpunkce i některé další drobné odchylky od gramatických pravidel a sazečských zvyklostí jsou stylovým záměrem autorky.“

Redakce MKP

Sylva Fischerová
Krvavý koleno

Edice Poezie
Fotografie na obálce z Pixabay.com
Technická redakce Jaroslava Bednářová

Vydala Městská knihovna v Praze
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. elektronické vydání
Verze 1.0 z 20. 8. 2021

ISBN 978-80-274-1743-8 (epub)
ISBN 978-80-274-1744-5 (pdf)
ISBN 978-80-274-1745-2 (prc)